

makanderen snyden ofte doorloopen. Dese Circkel wert gemeynlyck genoemt de Zodiaec/ hoe wel zijn rechte en eygen name is de Linea Ecliptica of de Sonnewech/ zijnde het rechte midden des Zodiack/ want de Zodiaec selve/ en Circkel is/ by nae 20 graden breed: dat is ober elke zyde deses Circkels of Sonneweechs 10 graden. Dese voorschreue Circkel dan wert gedeelt in 12 gelijcke deelen/ en elck deel een teecken toegeeygent/ elck teecken heeft 30 graden/ so dat de geheele Circkel begriipt gelijk alle andere Circulē 360 graden. De namen der teekenen zijn Aries, Taurus, Gemini, Cancer, Leo, Virgo, Libra, Scorpius, Sagittarius, Capricornus, Aquarius, Pisces, ende dese hebbē aldus hare plaetsen: Aries begint daer den Equator en den Zodiaec makanderen door snyden in't Equinoctium der Lente/ ende vervolghen voort als boven is gheseydt: So dat het beghinsel van Cancer is ecken aen de Tropicum Canceri. Libra op d'ander zyde begint daer den Equator en Zodiaec makander weder snyden in't Equinoctium des Herffts: en 't beghinsel Capricorni beghint daer den Zodiaec ofte Ecliptica den Tropicum Capricorni roert ofte geraeckt/ ende so voort.

Capitel IIII.

Van de loop der Sonnen.

In dese Zodiaec ofte Linie Ecliptica, gelijk vooren is gheseydt/ heeft het Middelpunt der Sonnen zynen gangh/ sonder pinnermeer daer bukten te treden/ doorloopende de selve iijst alle jaren eens/ dat is alle maenden een teecken/ ende alle daghen by nae een graed. Op den 20 Martij/ wanneer de dagen ende nachten ober den gantschen Aerd bodem even lang zijn/ dan comt de Sonne in den Equinoctiael/ ende treet dan in't beghinsel van Aries, den 20 April comt hy in't beghinsel van Taurus, den 20 May int beghinsel van Gemini, ende den 21 Junij in't beghinsel van Cancer aen den Tropicum Canceri, dan is hy op't eerste naer't noorden gewecken van den Equinoctiael/ dan hebben alle die gene die benoorden de Linie woonen den alderlangsten dach/ ende die bezupden de Linie woonen den alderkortsten. De Sonne voort zijn gangh vervolgende/ begint dan weder te keeren naer de Linie toe/ en comt den 23 Julij in't beghinsel van Leo, den 23 Augusti int beghinsel van Virgo, ende den 23 September comt hy weder aen de Linie in't beghinsel van Libra, makende weder de dagen en nachten ober de gantsche Aerde even langh. Den 13 October comt hy in't teekē van Schorpius, den 22 November in Sagittarius, en den 22 December aen den Tropicum Capricorni, in't

beginsel Capricorni, dan zijn de dagen op't alderlangste/ voor die bezupde de Linie woonen. De 20 Januarij comt de Sonne voort in't beghinsel van Aquarius, ontrent de 18 Februarij in Pisces, den 20 Martij comt hy weder in Aries. Dit dient hier by geweten en aengemerct te werden: Dat dese Sonnewech in den Hemel onbeweechlyck staet mette vaste Sterren/ mette welke hy alle dagen eens wert omme gedreven van't oosten nae't westen sonder veranderinge maer dat de Sonne dese voorschreue jaerlijcke loop daer tegē doet/ vā west na oost/ waer deur hy in't dagelijck omme gaet/ so veel verachtert/ dat hy in't jaer eens minder omme gaet als de vaste Sterren.

Capittel V.

Van de declinatie der Sonnen.

De declinatie der Sonnē en is anders niet/ dā de afwijckinge die zy doet vanden Equinoctiael/ ofte om clarder te seggen/ de distantie ofte wijsde die daer is tuschen de Sonne en de Equinoctiael linie. Wanneer de Sonne door de bovenverhaelde loop comt te gerakē de Linie Equinoctiael/ aldan en heeft hy geen declinatie/ welck tweemael des jaers gebeurt/ te weten den 20 Martij/ en den 23 September/ maer so wanneer hy aen de eene ofte andere zyde is vanden Equinoctiael/ dan heeft hy declinatie/ ende dat ecken so veel als hy vanden Equinoctiael gewecken is/ ende dese is tweederlepe/ noordelijcke ende zuydelijcke: wanneer de Sonne is benoorden de Linie/ dan isse noordelijck: maer is de Sonne bezupden den Equinoctiael/ dan is de declinatie zuydelijck.

Hoe wel veel der voortreffelijcke Astronomijns het daer voor houdē/ en dat oec met goede redenē (alst waerschijnlicke en niet alle natuerlicke redenē meest ober en comende) voor gewis also te houdē is/ dat de Sonne haer niet en beweecht omme't Aertrijck/ maer stille en onbeweechlyck staet/ en dat het Aertrijck op zijns selfs Afte alle 24 uren wert ommegekeert/ makende also den dagh en nacht/ en daerenbove noch alle jarē eens wert geboert rōdomme de Sōne/ waer uyt de somer en winter/ de schijnbare loop der Sonnē deur den Zodiaec/ haer afwijckinge vā de Linie en ander bewegingē meer veroorsaect werden: So hebbē wy nochtans in dese boven-geschreven en navolgende leeringen gebolcht het gemeē gevoelen als of het Aertrijck vast stont/ en dat de Sonne met de Hemel daer omme draepde: om oorsake dattet na die regel den onervaernē in de Astronomie veel lichter is te bewysē en in te druckē/ so veel kennisse vā des hemels loop als tot de Zeevaert vā noode is.